

2013-01-21

Revision av sotningsdistrikten inom Södertörns brandförsvärs omräde

Sammanfattning

Granskning av sotningsdistrikten under 2012 med tyngdpunkt på:

- Frister och taxor för rengöring av imkanaler restauranger
- Delegation brandskyddskontrollanter och nyttjandeförbud
- Arbetsmiljö tak
- Kundförluster
- Samarbete med kommunen

Frister har inte hållits i tre kommuner vad gäller rengöring av imkanaler i restauranger. Brev från direktionen har skickats till sotningsdistrikten, där man har begärt handlingsplan och en förklaring. En ny taxa har införts 2012-07-01 och inga kunder har reagerat negativ på den. En del justeringar har behövt göras vad gäller fakturering av taxor men det har mest gällt ett förtydligande för kunden. Tyvärr så har ett sotningsdistrikt använt sig av två brandskyddskontrollanter som inte har varit delegerade, men det har rättats till. Nyttjandeförbud har inte redovisats till direktionen vilket nu kommer att rättas till 2013.

En del arbete och diskussion har lagts ner vid revision i år vad gäller säker arbetsmiljö tak. Det är viktigt att sotaren får veta av sin arbetsgivare att det finns ett föreläggande angående takskyddsanordningar så att man inte beträder dessa tak. Det är verkligen önskvärt med ett bättre samarbete med våra kommuner så att vi får ett bra förebyggande brandskydd och den information vi så väl behöver till kontrollboken.

Bakgrund

Enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor skall en kommun i brandförebyggande syfte ansvara för att rengöring (sotning) och brandskyddskontroll utförs. Sotning är en viktig del i arbetet med att förebygga bränder i bostäder. Brandskyddskontrollen syftar till att upptäcka fel och brister hos en anläggning för att undvika skador till följd av brand.

Kommunen kan medge att en fastighetsägare utför eller låter annan utföra sotning på den egna fastigheten.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap anger i föreskrift (2005:9) vad som skall rengöras och brandskyddskontrolleras samt vilka frister som gäller för brandskyddskontrollen. Det är kommunen som beslutar om frister för sotning och brandskyddskontroll.

Södertörns brandförsvarsförbunds direktion har beslutat om taxor och fastställt frister som gäller vid rengöring och brandskyddskontroll i behörig ordning.

Frister och taxor

Frister för rengöring imkanal restaurang har i stort följts utom i kommunerna Botkyrka, Salem och Södertälje, vilket är två sotningsdistrikt. Botkyrka/Salem sotningsdistrikt har redan erhållit ett brev från direktionens ordförande och har även svarat med en handlingsplan. Södertälje/Nykvarn sotningsdistrikt kommer att erhålla ett brev från den nya ordföranden nu i januari 2013. Åtgärder har redan vidtagits i Södertälje.

En ny taxa har införts 2012-07-01 där man har tagit bort taxa för fritidshus och gjort en enhetlig taxa för hus i kommunen. Att ha olika taxor för hus och fritidshus strider mot likställighetsprincipen. Taxa fritidshus på ö utan landförbindelse är dock kvar eftersom sotning och brandskyddskontroll på dessa öar är kostsamma och därav berättigar till en högre taxa. Kunderna har inte reagerat på den nya taxan.

Några direkt felaktiga taxor har inte upptäckts. Ekerö sotningsdistrikt använder sig dock av en blandning av timdebitering och fast taxa. Det är inte en fördyring för kunderna. Det finns dock en stor skillnad mellan sotningsdistrikten vad gäller debitering för material som går åt vid rengöring av imkanaler. Några tar betald genom att lägga på en procentsats av timtiden, ungefär 12 % och några tar betald för den riktiga kostnaden. Huddinge sotningsdistrikt redovisar endast en klumpsumma så att kunden inte kan se tidsåtgången för rengöringen och kostnaden för materialet. Detta skall ha åtgärdats.

Delegation

Kontroll har utförts så att alla brandskyddskontrollanter som ska utföra brandskyddskontroll inom Södertörns brandförsvarsområde är delegerade. På Ekerö sotningsdistrikt var två brandskyddskontrollanter inte delegerade. Man får gå igenom alla brandskyddskontroller och skriva på med behörig person, annars är utförda kontroller ogiltiga.

Nyttjandeförbud har inte redovisats till direktionen men det kommer att ske från och med 2013. Det används inte ofta och måste skiljas från frivillig avställning som kunden begär. I de fall nyttjandeförbud har meddelats så har det inte åtföljts av en blankett för överklagan.

Kontroll av att få in alla förelägganden innan direktionssammanträden sker genom att en förfrågan skickas ut till alla skorstensfejarmästare innan direktion mötet. Dispenser för annan behörig sotare och att få sota själv redovisas så fort de kommer in till myndigheten.

En märklig iakttagelse visade sig vid revision på Ekerö sotningsdistrikt. Det är annan behörig sotare som i princip rengör alla restauranger. Vid brandskyddskontroll av vår brandskyddskontrollant visade det sig att vissa imkanaler var kraftigt nedsmutsade. Detta skall redovisas till oss vilket inte har skett för dessa dispenser skall naturligtvis återkallas.

Avsaknad av glidskydd eller takstege är de största anledningar till föreläggande.

Arbetsmiljö tak

Två arbetsmiljöolyckor har skett 2012 inom våra sotningsdistrikt. Bägge olyckorna har gällt fall från tak. När sotaren får sin arbetsorder på morgonen så finns det ingen koppling till gjord mellan brandskyddskontroll och sotning i tre distrikt. Kopplingen finns i sot 2000 men uppmärksammas inte. Finns det notering eller föreläggande om bristande glidskydd eller takstege så vet inte sotaren om detta. Det innebär att sotaren bestiger taket trots brister och då förstår inte kunden varför han skall åtgärda dessa viktiga fel när det ändå går att gå upp på taket. Jag har begärt att man härnäst försöker göra en notering på sotningsordern och meddelar vid besöket att det inte är okej att gå upp på taket förrän bristerna är åtgärdade. För att understödja detta så har beslut tagits av brandchefen att brandskyddskontroller skall vara åtgärdade inom sex månader och inte som förut vid nästa brandskyddskontroll, om exempelvis åtta år.

Kundförluster

Sotningsdistrikten gör en del kundförluster. Det har kommit en del frågor från sotningsdistrikten om att man inte vill utföra sotning eller brandskyddskontroll när man vet att man inte får betalt av kunden. Vårt råd har varit förskottsbetalning men den fungerar inte heller. De personer som inte kan betala för sotning kan utgöra en risk.

Samarbete med kommunerna

Vissa skorstensfejarmästare får information om installering av nya värmekällor och nybyggnation eller förändring av verksamhet (restauranger) andra får lite eller ingen information. För att lösa detta har skorstensfejarmästaren i berörd kommun och jag besökt byggnadsnämnden i Huddinge, Botkyrka/Salem och Nynäshamn. Vid dessa möten har vi poängterat vikten av brandförebyggande åtgärder och att vi behöver kommunens hjälp att uppdatera kontrollboken. Det är skorstensfejarmästarens ansvar att uppdatera kontrollboken enligt avtal, men de behöver kommunens hjälp. Som exempel kan nämnas att Scania Rinken i Södertälje, som övertogs av Södertälje Sportklubb 2005. Den renoverades under 2005/2006 och innehåller barer, en restaurang och en VIP lounge. Detta är inte anmält till sotningsdistriktet så ingen rengöring eller kontroll har skett förrän 2012 då sotningsdistriktet aviserade om brandskyddskontroll och man konstaterade en del

brister. Det innebär också att 18 rengöringar av imkanaler inte har utförts och 3 brandskyddskontroller.

Sotningsdistrikten

Botkyrka/Salem sotningsdistrikt AB, skorstenfejarmästare Niklas Löthner

Sweep Ventilation och Sotningstjänst (Ekerö), skorstensfejarmästare Joakim Agartz

Haninge Sotning & Ventilation, skorstensfejarmästare Magnus Brandt

Huddinge Sotningsdistrikt, skorstensfejarmästare Börje Sjöberg

Skorstensfejarmästaren Ove Nyström AB, skorstensfejarmästare Ove Nyström

Kringelsotaren AB (Södertälje/Nykvarn), skorstensfejarmästare Magnus Brandt

Nacka & Tyresö Sotningsdistrikt AB, skorstensfejarmästare Kent Palmqvist